N°. 52. A°. 1839.

ARNHEMSCHE COURANT.

Zaturdag 30 Maart.

RUSLAND.

St. Petersburg, *16 maart*. De Petersburgsche handels-courant behelst een tabellarisch overzigt van de allhier gevestigde groote handelshuizen, en de zaken welke zij in het vorige jaar hebben gedaan. Het getal dier huizen bedraagt 160, waarvan er 20 voor meer dan 5 millioenen roebels aan waren hebben omgezet. Men merkt daaronder de huizen *Stieglitz en Comp.* voor meer dan 22 millioen, *Loder en Comp.* voor 18½ millioen, enz., op. (*P. St. Z.*)

Köningsberg, *17 maart*. Uit Wilna verneemt men, dat aldaar laatstleden dingsdag het vonnis aan de personen, welke wegens de jongste woelingen gevangen genomen waren, voltrokken is. De uit Frankrijk teruggekeerde *Koinarski*, de ongelukkige aanstooker der onderneming, welke zoo vele aanzienlijke familiën in rouw heeft gedompeld, is doodgeschoten, en met groote onverschrokkenheid gestorven. Tot levenslangen dwangarbeid zijn naar Siberië vervoerd: de grondbezitters *Kakoszewicz*, *Rudzewicz*; *Concza* en *Rommers*; 20 studenten, meestal van de geschorste Wladimir-universiteit te Kiew, zijn naar den Kaukasus gebragt om aldaar als gemeene soldaten in regimenten te worden gestoken. (*Allg. Zeit.*)

ITALIE.

Rome, *14 maart*. Bij zijn laatst verblijf alhier werd de heer *v. Rothschild* aan Z. Heiligheid voorgesteld. Dit strekt weder ten bewijze van de hier heerschende verdraagzaamheid jegens de Israëliten, welke vroeger zeer onderdrukt waren. De kardinaal *Fesch* is zeer ziek. De geneesheeren hebben alle hoop op herstel opgegeven. De prins van Montfoort (*Jérome Buonaparte*) wordt uit Florence hier verwacht. (*A. Z.*)

DENEMARKEN.

Koppenhage, *11 maart*. De Deensche kanselarij maakt bekend, dat de koning besloten heeft, dat er eene normaal-school »voor gezondheids- en ligchaamsoefeningen der vrouwelijke jeugd" zal worden opgerigt, »volgens de grondbeginselen en met de bepalingen, welke de koning aan den directeur der gymnastiek, professor *Nachtegall*, kenbaar gemaakt heeft." Professor *Nachtegall* zal ook het opzigt hebben over het gymnastisch onderwijs voor de vrouwelijke jeugd zoo wel in militaire als civiele scholen en inrigtingen, waarin dit onderwijs wordt gegeven; hij zal zorg dragen, dat hetzelve op eene voorzigtige, welvoegelijke en doelmatige wijze worde gegeven. (*F. Z.*)

PRUISSEN.

Men schrijft uit Posen: Van onze oostelijke grenzen komen klagten op klagten wegens de nieuwe grensbewaking in het koningrijk Polen, die eene algeheele uitsluiting en stremming van alle verkeer schijnt te beoogen; want daargelaten de buitensporige regten, bemoeijelijkt men onze grensbewoners de inkomst in het koningrijk nog daardoor, dat men de geldigheid der tot nog toe gebruikelijke aanbevelingskaarten niet meer erkent, en telkens eenen volledigen, behoorlijk geviseerden pas vordert en den overgang der grenzen alleen op de weinige tolstraten veroorlooft. Daardoor wordt menige landbewoner, die zijnen, welligt slechts een kwartier geenszijds de grens wonende buurman, bezoeken wil, genoodzaakt zich eerst van eenen regelmatigen pas te voorzien, en daartoe eene reis van 12 en meer mijlen te maken. Deze maatregel heeft gevolgelijk algemeene ontevredenheid, ja, verbittering gewekt. (*L. Allg. Z.*)

Berlijn, *20 maart*. Den hoofdtak van nijverheid in den Pruissischen staat vormen thans de katoendrukkerijen die vooral te Berlijn eenen hoogen graad van volkomenheid hebben bereikt. Elk jaar nemen deze fabrieken hier toe, en het is opmerkelijk, dat de opkomst en groote bloei derzelve aan de joodsche ingezetenen te danken is.

Als men bedenkt, dat nog voor korte jaren in het geheele tolverband bijna uitsluitend Engelsche waren werden ingevoerd, die thans door het Berlijnsche fabrikaat geheel van den markt zijn verdreven, zoo kan men zich daarbij tevens verheugen dat vele duizend arme familiën hierbij haar onderhoud vinden. Berlijn alleen levert thans jaarlijks 350,000 stukken gedrukt katoen, die zich in elk opzigt van de Engelsche waren gunstig onderscheiden. (*F. J.*)

FRANKRIJK.

Parijs, *25 maart*. De *Moniteur* behelst een koninklijk bevelschrift, waarbij wordt bepaald, dat de kamer van afgevaardigden en die der pairs, in plaats van op morgen, den 26sten, te vergaderen, eerst op donderdag den 4den april zullen bijeenkomen.

Parijs, *26 maart*. De *Moniteur Parisien* zegt, dat de volgende ministeriële combinatie, aan het *Journal des Debats* ontleend, vele kansen heeft, de zamenstelling van een nieuw ministerie te zullen bevatten.

Maarschalk *Soult*, minister van oorlog, president van den raad.
De HH. *Thiers*, minister van buitenlandsche zaken.
Guizot, minister van binnenlandsche zaken.
Passy, minister van financiën.
Sauzet, minister van eeredienst.
Dufaure, minister van justitie.
Admiraal *Duperré*, minister van marine.
Duchâtel, minister van koophandel.
Villemain, minister van openbaar onderwijs.

— Verschillende Fransche dagbladen deelen eenen brief uit Amsterdam mede, waarin men het volgende opmerkt:

»De ratificatie van het handels-traktaat van 23 januarij jl. tusschen Holland en Pruissen, heeft geenerlei zwarigheid van den kant der eerstgenoemde mogendheid ontmoet. Pruissen alleen of liever de overige kleine mogendheden hebben zich daartegen verzet. Eenige zuidelijke staten van de groote Duitsche handels-confederatie hebben zich beklaagd, dat de aan Holland verleende concessiën een aanzienlijk nadeel aan hunne fabrijken van beetwortel-suiker toebragten. Voornamelijk Beijeren en het groothertogdom Baden moeten zich daartegen hebben verklaard, en aan Pruissen uitdrukkelijk te kennen gegeven, dat zij ten stelligste protesteerden tegen de ratificatie van een traktaat, zoo bezwarend voor dien belangrijken tak van handel, met bijvoeging, dat indien daaraan geen gehoor wierd gegeven, zij een verbond zou moeten verlaten, waarbij hunne belangen zoo zeer zouden miskend worden. Men weet nog niet welke partij Pruissen gekozen heeft, maar wanneer men bedenkt, dat den 18den dezer de ratificatie te Berlijn nog niet was uitgewisseld, en den 21sten de daarvoor bepaalde uiterste termijn is, wordt het waarschijnlijk, dat het tractaat zonder wijziging niet zal worden ten uitvoer gelegd."

»Men wil, dat vooral de aandrang van Oostenrijk de oorzaak is van het protest van Beijeren en Baden. Oostenrijk schijnt naijverig op de uitbreiding van de groote Duitsche handels confederatie, die, zoo als men weet, de vereeniging is van twee groote handels-verbonden, het Zuidelijke en Beijersch-Wurtembergsche, en het Noordelijke of Pruissische. Oostenrijk wendt alsnu alle middelen aan, zegt men, om eene scheuring tusschen deze beide verbonden te bewerken. Het tusschen Holland en Pruissen gesloten tractaat schijnt aan hetzelve daartoe eene zeer geschikte gelegenheid aan te bieden."

BELGIE.

Brussel, *26 maart*. Sinds eenige dagen begint het Belgische bewind op nieuw buitengewone maatregelen te nemen, tot handhaving der rust. De dienst der garde civique, die tot eene kompagnie per legioen beperkt was zal nu weder tot twee kompagniën uitgestrekt worden, zoo als tijdens de beraadslagingen der kamer van afgevaardigden over het eind-tractaat. Ook het garnizoen heeft bevel ontvangen, zich op elke gebeurtenis voorbereid te houden.

— Volgens de Belgische dagbladen, telt het gedeelte van Limburg, hetwelk, krachtens het eind-tractaat aan Nederland vervalt, eene bevolking van 161,298 zielen, welke zich vóór het jaar 1794 aldus verdeelden: 56,016 Hollanders, 8,678 onderdanen van den koning van Pruissen, 28,187 bewoners der hertogdommen Kleef en Gulick, 22,592 onderdanen van den prins bisschop van Luik, en 45,825 bewoners der Oostenrijksche Nederlanden.

In het Luxemburgsche bedraagt het af te stane gedeelte eene bevolking van 149,700 zielen.

Brussel, *27 maart*. Gisteren avond heeft de senaat het ontwerp van wet, betreffende de gewijzigde 24 artikelen, zoodanig als hetzelve door de kamer van afgevaardigden was goedgekeurd, met eene meerderheid van 31 stemmen tegen 14, aangenomen.

Voor hebben gestemd de heeren graven *d'Arschot* en *Vilain XIIII*, de heer *Dumon-Dumortier*, de markies *van Rodes*, de burggraaf *de Jonghe d'Ardoie*, de graven *Dandelot* en *Baillet*, de heer *Bioley*, de barons *Cartier d'Yve*, *Dubois*, de vader, de heer *Dupont d'Ahérée*, de graaf *Duval de Beaulieu*, de heer *Engler*, de graven *d'Espiennes*, *d'Hane de Potter*, de baron *de Haultpenne*, de heer *de Haussy*, de ridder *Heyndereyk*, de baron *d'Hooghvorst*, de heeren *E. de Jonghe* [illegible] de barons *de* [illegible] en *de Man d'Hobrugge*, de graaf *de Merode Westerloo*, [illegible] *de Walese*, *Mooreghem*, *de Nevele*, *de Pelichy van Heurne*, [illegible] *van der* [illegible] de graaf *Quarrée*, de barons *Snoy d'Oppuers*, *de* [illegible]

Straeten Ponthoz, de ridder *Wouters de Bouchat*.

Tegen hebben gestemd: de graaf *d'Ansembourg*, de heeren *de Rouillé*, *Borluut*, de ridder *de Boussies*, de heer *Cassiers*, de markies *d'Ennetières*, de heeren *Lefebvre-Meuret*, *Malou-Vergauwen*, de graaf *Renesse-Breidbach*, de burggraaf *de Rouveroy*, de baron *de Stockhem*, de ridder *van der Heyden-à-Hazeur*, de heeren *van Muyssen* en *van Sareghem*.

De heeren *de Schiervel* en *Besle* zijn buiten stemming gebleven.

— Volgens eenen brief uit Antwerpen, verneemt men, dat de beslissing van den senaat met ongeduld wordt verwacht, daar vele beurtlieden dier stad reeds plannen gevormd en zelfs reeds contracten gesloten hebben tot daarstelling van eene geregelde vaart tusschen Antwerpen, Rotterdam, Amsterdam en 's Gravenhage. Men zegt ook, dat eene Belgische stoomboot daartoe zou gebruikt en in verband met eene Hollandsche gesteld worden.

— Twee bataljons van het 18de regement reserve en een van het 19de worden eerstdaags te Luik verwacht, ten einde hunne wapens in te leveren en naar hunne haardsteden terug te keeren.

— Men beweert, dat de ontwapening zich tot meer dan 50,000 man zal uitstrekken; hetgeen eene aanzienlijke vermindering van strijdkrachten is, wanneer men in aanmerking neemt, dat het Belgische leger, nog geene maand geleden, omtrent 100,000 man onder de wapenen telde.

— De *Moniteur* zal morgen, naar men wil, de afkondiging der wet, betreffende de aanneming van het tractaat van 23 januarij 1839, bevatten.

NEDERLANDEN.

De *Groninger Courant*, bevat het volgende artikel:

'S GRAVENHAGE EN GRONINGEN.

In n°. 119 der *Arnhemsche Courant*, 1838, leest men het navolgende: »*'s Gravenhage*, *4 october*. In de afgeloopene week liep alhier het gerucht, dat het zingen en verkoopen van zeker *morsig* en *zedeloos* straatlied, beginnende met de woorden: *rendez-vous*, hetwelk men hier ter stede allerwegen hoort aanheffen, door het stads-bestuur was verboden, op eene daartoe bepaalde boete van *f* 25.

Het ware te wenschen geweest, dat dit gerucht zich hadde bevestigd, daar dusdanige ontuchtige liederen een doodelijk vergif voor de lagere volksklassen in zich bevatten, en den fatsoenlijken mensch van schaamte doen blozen, bij de gedachte, hoe diep *ons volksgezang* gezonken is!»

Ook in *onze* stad hoort men heden ten dage dezelfde schandelijke galmen aanheffen: ook *hier ter stede* moet de weldenkende burger huiveren, op de openbare straat te verschijnen, indien hij niet wil, dat het aanhooren van zulke ergerlijke liederen zijne kuische gade of eerbare dochter een anderen gloed op de wangen jage, dan van maagdelijke schaamte en gevoel voor 't goede en schoone.

Groningen heeft altijd getoond, dat het met *Hollands* groote steden durfde wedijveren; ja de geschiedenis kan het bewijzen, dat *Holland* dikwerf voor haar de vlag heeft gestreken. Dat zij dan toone, dat haar de gulden spreuk niet vreemd zij: *alles wat wel luidt!* Ja dat hare regering het bestuur van Neêrlands hofstad beschame door het aanwenden van gepaste maatregelen! Dat zij door hare waakzaamheid en straffende regtvaardigheid den blaam van zich keere, die haar zoude kunnen worden aangewreven, dat zij door werkeloosheid in dezen ooglukend het inkankerend verderf bevorderen.

Waar *Spandaw*, *Lulofs*, *Modderman* en anderen de snaren tokkelen voor 't waarachtig schoone en goede, dáár *mag*, dáár *moet* geen Fransche straatdeun de ooren kwetsen en der eerbaarheid in 't aangezigt spuwen!

Groningen, maart 1839. KALOKAGATHOPHILOS.

BEURSBERIGT.

Hoewel men ter beurze aan de aanneming der 24 artikelen, ook door den Belgischen senaat, niet twijfelde, heeft echter het berigt door den *Avondbode*, dezen morgen ten 9 ure medegedeeld, dat zulks met eene groote meerderheid heeft plaats gehad, alsmede, het vooruitzigt op een spoedig einde aan de ministeriële crisis in Frankrijk, aan de markt in binnenlandsche fondsen eene willige stemming gegeven. In Integralen en Kansbiljetten, was [illegible] vrij geanimeerd, en, vooral op tijd, bestond [illegible] Hollandsche leening en alle overige iets hooger in prijs. Aandeelen Handelmaatschappij waren mede zeer gewild, en bleven $179\frac{7}{8}$ à 180. Naar men verneemt, is voor de negotiatie, ten behoeve van den Haarlemmer spoorweg, groot *f* 350,000, ten volle ingeschreven.

Het weder optreden van den heer *Thiers* in de ministeriële combinatiën heeft de speculatie in Ardoins op nieuw aangewakkerd, en bleven deselve circa $\frac{1}{4}$ pCt. hooger dan gisteren. In de andere buitenlandsche fondsen ging tot onveranderde prijzen weinig om.

Griekenland, blaauwe à 300 pond, $13\frac{1}{8}$. Peru $10\frac{1}{4}$. Coupons Griekenland, blaauwe enkele, $2\frac{7}{16}$. Dito onbepaalde, $2\frac{5}{16}$. Dito Peru, $2\frac{3}{16}$, $\frac{1}{4}$. Dito Columbia onbepaalde, $3\frac{11}{16}$. Dito Ardoins nov. 1837, mei en nov. 1838, $12\frac{5}{8}$, $\frac{9}{16}$, $\frac{5}{8}$.

Prijs van het geld. Beleening 4. Prolongatie 5. Wissel-Disconto $3\frac{1}{2}$ pCt.

Prijzen ten 5 ure. Integralen 55; Kansbiljetten *f* $27\frac{5}{16}$ à $\frac{3}{8}$; Handelmaatschappij $179\frac{7}{8}$; à 180. Ardoins à 85 pond $17\frac{3}{4}$ à $\frac{13}{16}$.

Mengelwerk.

Lodewijk Filips I, koning der Franschen.

(*Uit den Précurseur*).

De gebeurtenissen in Frankrijk; de moeijelijke omstandigheden waarin deszelfs koning, LODEWIJK FILIPS, zich bevindt; de achtingswaardige houding die men hem steeds zag aannemen, — dat alles noodigt ons uit om onze lezers eenigzins nader met dezen buitengewonen man bekend te maken, weshalve wij hun de volgende schets van zijn leven aanbieden.

LODEWIJK FILIPS I, koning der Franschen, geboren den 6den oct. 1773, mag tevens als vertegenwoordiger der revolutiën van 1789 en 1830 worden beschouwd: in hem persoonlijken zich de denkbeelden der vrijheid en vooruitgangen welke deze beide politieke crises hebben aangebragt, en onder dezen titel kon Frankrijk hem aannemen.

Nadat hij in zijne jeugd aan de nieuwe orde van zaken onmiskenbare panden had gegeven, werd hij echter een offer der buitensporigheden, waartoe de eerste revolutie het voorwendsel gaf. Hij heeft, even als de prinsen van den onderen tak, de verbanning en de ontberingen ondervonden.

Eerst als hertog van VALOIS bekend, nam hij bij den dood zijns grootvaders den titel van hertog van CHARTRES aan. Zijne opvoeding werd door den ridder DE BONNART, eenen beschaafden en geletterden hoveling, aangevangen. Wat thans nog vreemd zijn zou, bekwam hij tot gouverneur eene vrouw, maar deze vrouw was madame DE GENLIS, die niets verzuimde om het hart en den geest van haren kweekeling te veredelen. »Hoe dikwijls" zeide zij later, »hoe dikwijls heb ik mij geluk gewenscht over de opvoeding welke ik hem gaf: dat ik hem in zijne kindschheid de voornaamste nieuwere talen deed leeren; dat ik hem gewende zich zelven te bedienen, alle verwijfdheid te verachten, in den regel op een mattenbed te slapen, hitte en koude te verduren, zich door versterkende ligchaamsoefeningen aan vermoeijenissen te gewennen; en eindelijk dat ik hem kundigheden en smaak in het reizen heb verschaft."

Met zulke eene opvoeding kon de jonge prins getroost verliezen wat hij aan louter toeval te danken had: hij bleef nog steeds een voor de maatschappij en zich zelven nuttige man. Het ware te wenschen, dat de voorname jeugd van onzen tijd, uit overweging van de onbestendigheid aller menschelijke zaken, hieraan een voorbeeld name.

In 1788, vijftien jaren oud, deed de hertog van CHARTRES eene reis naar Normandië, en toen hij bij die gelegenheid den St. Michielsberg bezocht, liet hij eene ijzeren kooi vernietigen, waarin een Hollandsch dagbladschrijver 17 jaar opgesloten geweest was, omdat hij tegen LODEWIJK XIV had geschreven. Dit is eene karaktertrek, waaruit men reeds afleiden kon, waartoe deze jonge vorst eenmaal in staat zou kunnen wezen.

Bij het uitbarsten der revolutie, waarin zijn vader eene rol aanvaardde, welke hem in denzelfden afgrond sleepte, waarin zijn ongelukkige neef LODEWIJK XVI gevallen was, was het reeds natuurlijk dat de hertog van CHARTRES zich voor hare beginselen verklaarde; hij deed dit met al de geestdrift der jeugd, zonder zich de offers te ontveinzen, welke de nieuwe staat van zaken hem als prins kosten zou. Den 9den februarij 1790 begaven zich de drie zoons van den hertog van ORLEANS, de heeren DE CHARTRES, MONTPENSIER en BEAUJOLAIS in de uniform der nationale garde naar het district van St. Roch. Toen de hertog van CHARTRES de pen nam om te onderteekenen, bemerkte hij, dat men achter zijnen naam al zijne titels gevoegd had: hij streek ze uit, en zette in de plaats: *burger van Parijs*. Hij verzocht daarna om de plaats van commandant van het bataljon van St. Roch; men trok hem echter eenen Parijschen slager voor.

In 1790 werd de jonge prins in de achtenswaardige vereeniging der philantropische maatschappij opgenomen. Den 1sten november deszelfden jaars werd hij lid van de klub der revolutie-vrienden te Parijs.

Als overste van het 14de dragonderregiment, te Vendôme in garnisoen, onderscheidde hij zich den 23sten junij door eene even moedige als menschlievende handeling: twee priesters, die zich aan de besluiten der vergadering niet hadden willen onderwerpen, begingen de onvoorzigtigheid, het sacrament, hetwelk [illegible] hadden, gedragen werd, te hoonen: het volk wilde ze terstond ophangen; maar de hertog van CHARTRES, ofschoon alleen, trok zich hunner aan en redde ze met de uiterste moeite uit de handen der woedenden. Volgens den wil des volks moesten zij onmiddellijk de stad verlaten; de prins, bij wien zich thans eenige ongewapende dragonders hadden gevoegd, bleef bij hen, en dreef de menigte terug, toen zij ze, een kwartier buiten Vendôme, van eene brug in het water werpen wilde. Als er daarop echter ook nog gewapende boeren toeschoten en de ongelukkigen den dood dreigden, deed hij het voorstel hen naar de stad terug te brengen en in de gevangenis te zetten. Eerst na veel over- en weerspraak gelukte het den hertog, de vervoering der twee priesters naar de gevangenis te bewerkstelligen en alzoo den oploop en het geraas der menigte te stillen. De municipaliteit betuigde hem deswege haren dank; terwijl zij het voorval in een protocol opteekende, hetwelk sedert de burgerkroon van Vendôme genoemd is. Deze door de Vendômers zorgvuldig bewaarde kroon is later, is 1814, aan de hertogin van ORLEANS zelve, bij hare terugkomst in Frankrijk, overgereikt gewor-

den, en deze vorstin, thans koningin der Franschen, bewaart dezelve als een kleinood.

Toen in 1792 de oorlog tegen Oostenrijk aan deze grens uitgebarsten was, onderscheidde zich de hertog VAN CHARTRES onder den generaal BIRON in de gevechten van Bousse en Quaragon. In de ontmoeting bij Quiévrain gelukte het hem, de door eenen panischen schrik bevangen troepen tot staan te brengen, waarvoor hij den 7den mei met het patent van maréchal de camp beloond werd. Aan de spits van eene cavallerie-brigade streed hij onder de bevelen van LUCKNER, en woonde de verovering van Kortrijk bij. Den 11den september tot luitenant-generaal bevorderd, zou hij het kommando van Straatsburg overnemen; maar hij wilde liever bij het actieve leger blijven. Den 20sten derzelfde maand, behaalde hij in den slag van Valmy grooten roem, door eene gevaarlijke positie, tot wier overweldiging de vijand alles aanwendde, eenen ganschen dag lang met zeldzame onverschrokkenheid te verdedigen. Tot belooning hiervoor werd hem een hooger kommando in het noorder-departement aangeboden, hetwelk hij echter, vermits het slechts organisering gold, afsloeg: hij koos liever in tweede linie bij het actieve leger te staan, hetgeen toen misschien eenen prins meer veiligheid bood. De republiek was uitgeroepen; de prins kon niet weigeren haar den eed te doen, en iedere bedenking zijnerzijde zou slechts de gevaren hebben vermeerderd, die zijnen vader, den hertog VAN ORLEANS, reeds boven het hoofd hingen.

De hertog van CHARTRES voegde zich bij het leger van den generaal LUCKNER, en daarna bij dat van België onder het bevel van DUMOURIEZ. Daar vooral werd zijn naam met roem bekend. Den 6den november, den luisterrijken dag van Jemappes, waar de hertog de divisie des centrums aanvoerde, redde hij het leger van een groot onheil en veranderde plotseling eene schandelijke vlugt in eene volkomene overwinning. Hij voerde een aantal regimenten, die in wanorde vloden, op het slagveld terug en ving aan de spits eener colonne, die onder den naam van bataljon van Mons bekend was, den strijd weder aan. De verovering van België was de prijs van dien dag. De Fransche republiek beloonde den hertog van CHARTRES met een verbannings-dekreet, hetwelk echter door bewerking zijns vaders ingetrokken werd, juist toen hij zich naar Amerika inschepen wilde.

De jonge prins kwam nu weder bij het leger en onderscheidde zich bij de belegering van Maastricht onder de bevelen van den generaal MIRANDA. Den 18den maart voerde hij het centrum des Franschen legers bij Neerwinden aan, volbragt zijnen terugtogt in goede orde, en was door zijne vaste houding te Tirlemont oorzaak dat de geleden nederlaag niet van nog ergere gevolgen werd. Dertien dagen later den 31sten maart, volgde de zoogenaamde afval van DUMOURIEZ, ten gevolge van een onderschept pakket, hetwelk niet alleen het bevel tot zijne arrestatie maar ook tot die van al de [illegible] de heeren [illegible] behelsde. Deze willekeurige, niet door de conventie, maar slechts door een klein gedeelte derzelver uitgevaardigde bevelen, waren geteekend DUHEM. Het was zeker niet meer dan regtmatig zich aan zoodanig despotismus te onttrekken, en het is onbillijkheid eenen zoo eenvoudigen en zelfs noodigen stap euvel te duiden.

De hertog van CHARTRES begaf zich allereerst naar [illegible], in het Oostenrijksche hoofdkwartier, om aldaar passen te bekomen. Prins [illegible] bood hem te vergeefs eene aanstelling bij zijn leger aan; de soldaat van Jemappes wilde niet tegen zijn vaderland strijden. Hij ging naar Zwitserland, waar de jonge prinsen van ORLEANS, benevens mevrouw DE GENLIS, reeds voor hem aangekomen waren. De bannelingen zouden zich gaarne te Zurich hebben nedergezet, doch het gelukte hun slechts onder het incognito eener Iersche familie eenen tijd lang te Zug te mogen vertoeven; toen zij herkend werden, moesten zij ook die stad verlaten. Hierop scheidde de hertog zich van zijne zuster, ten einde haar niet met hem in het verderf te slepen. Hij doorkruiste te voet de verschillende kantons van Zwitserland, en benuttigde, hoezeer ook in zijne geldmiddelen beperkt, zijne moeijelijke reizen tot het verzamelen van kennis. Op deze togten ontving hij eenen brief van den generaal MONTESQUIOU, die hem eene onderwijzers-plaats bij het collegium van Reichenau, in Graubunderland, voorsloeg. Hij nam het voorstel aan, hetgeen zijn karakter en opvoeding tevens eer aandoet, en gaf, na een doorgestaan examen, acht maanden lang, onbekend, onder den naam CHABAUD LATOUR, onderrigt in de aardrijkskunde, de geschiedenis, de Fransche en Engelsche taal en de meetkunde. Niet alleen vond hij bijval als onderwijzer, hij boezemde den inwoners van Reichenau ook zoo veel achting in, dat zij hem in de vergadering van Coire tot hunnen afgevaardigden benoemden. Daar nu was het, dat hij het treurig uiteinde van zijnen vader vernam. Thans hertog van ORLEANS, verliet hij Reichenau en begaf zich naar Bremgarten, bij den heer MONTESQUIOU, bij wien hij, onder den naam CORBY, als adjudant tot aan het laatst van 1794 bleef. Toen hij [illegible] hertog van ORLEANS herkend geworden was, ging hij naar [illegible] om zich van daar naar Amerika in te schepen, hetgeen hij echter [illegible] bekrompen geldmiddelen opgeven moest. Toen besloot hij [illegible] naar de noordelijke landen van Europa te maken. Nadat hij [illegible], Zweden en Noorwegen bezocht had, bereikte hij den 14den augustus, in een gezelschap van Laplanders, te voet de Noordkaap. Vandaar keerde hij over Lapland terug naar Torneo. Vervolgens bereisde hij Finland, doch vermeed het Russische gebied, vermits hij de staatkundige gezindheid der keizerin CATHARINA niet meende te moeten vertrouwen. Te Stockholm herkend, werd hij door den koning met de meeste onderscheiding behandeld.

(*Het slot hierna.*)

Aan de Redactie der Arnhemsche Courant.

Mijnheer de redacteur!

Ik verzoek u in het belang van het publiek te willen mededeelen, dat ieder, die zich over Oosterbeek naar Driel wil begeven, eene bel moet mede nemen of een ander ding waar hij veel geluid mede maken kan; want anders loopt hij gevaar aan dezen kant van den Rijn aan het Drielsche veer een uur of anderhalf te moeten wachten, vermits eene menschelijke stem zelden de vervaarlijke kracht heeft om zich tot aan de andere zijde der rivier tot in het veerhuis, dat op eenigen afstand van de rivier ligt, te doen hooren.

Onze voorouders, het belang en de waarheid van het bovenstaande beseffende, hebben boven op twee zware eiken posten eene bel gehangen van aanmerkelijke grootte en dikte, van welke eene zware ketting tot de hand des reizigers naar beneden reikte.

En zoo was de mogelijkheid van transport over den Rijn aan het Drielsche veer, welks inrigting ons overigens geheel tot de middeleeuwen terug voert, denkbaar.

Thans is door de tand des tijds het hout der posten doorknaagd en is een derzelven, na langen tijd, uitgehold en wankelend, als een beeld der vergankelijkheid, (waaraan geene menschelijke hand eenigen den minsten weerstand bood) zich aan het oog der opmerkzame wandelaars te hebben vertoond, geheel afgebroken.

Dat de val der bel *cum annexis* daarvan een gevolg was, behoeft niet gezegd.

Dat nu deze ruïne ons herinnert aan de zorgen onzer voorvaderen, spreekt van zelf, en dat is al weder een bijdrage voor warme vaderlanders.

Maar dat die ruïne een sprekend beeld is van de geringe belangstelling der gezagvoerders in onzen tijd, is zeker.

Als die bel nu wat meer in 't oog lag, zou zij al lang hersteld zijn geweest; en of nu de boeren een uurtje wachten moeten, dat voelt men in de stad niet.

Sedert drie weken is de bel gevallen, en het is niet mogelijk om des avonds over het veer te komen; bij mistig weder is het op 't midden van den dag hoogst onzeker en moeijelijk.

Reeds *een jaar geleden* heeft de veerman bij den stads architect aanvrage gedaan om twee nieuwe posten, — en zij zijn nog niet gekomen.

Dus neme ieder, die over het Drielsche veer wil, in het vervolg eenen roeper of eene bel mede.

Maar de betaling blijft dezelfde en de pacht, die de stad van het veer trekt, ook.

Arnhem, 21 maart 1839.

Marktprijzen te Arnhem.

Vrijdag 29 Maart 1839.

Oude Weit van *f* 00,00 tot *f* 00,00; *Nieuwe Weit* van 1838 van *f* 7,00 tot *f* 11,30; *Rogge* van *f* 6,00 tot *f* 6,80; *Boekweit* van *f* 4,75 tot *f* 5,85; *Garst* *f* 4,20 tot 4,60; *Voerhaver* van *f* 2,40 tot *f* 2,90; *Paardenboonen* van *f* 5,00 tot *f* 6,00; *Graauwe Erwten* van *f* 0,00 tot *f* 0,00; *Groene Erwten* van *f* 0,00 tot *f* 0,00; *Geele Erwten* van *f* 5,00 tot *f* 6,00; *Klaverzaad* van *f* 0,40 tot *f* 0,50; *Aardappelen* van *f* 1,60 tot *f* 2,50; *Boter* van *f* 0,72 tot *f* 0,82 het pond.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 28 Maart 3 El 7 Palm 1 Duim; gewassen 10 Duim; gevallen 0 D.
Den 29 Maart 3 El 6 Palm 1 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 10 D.

Advertentiën.

† § † De Notaris *KOLFSCHOTEN*, te *Arnhem*, zal, op Dingsdag den 9den April 1839, des namiddags om 3 ure, ten huize van *J. GORIS*, te *Herwen*, finaal verkoopen:

1. *De helft van een stuk* BOUWLAND, te *Aerdt*; groot 2 Bunders, 84 Roeden en 70 Ellen; bij inzet met de hoogen gebragt op . . . . *f* 590.
2. Eene HOFSTEDE aldaar; groot 97 Roeden en 50 Ellen, op . . . . *f* 930.
3. Eene WEIDE, onder *Herwen*; groot 1 Bunder, 95 Roeden en 90 Ellen, op . . . . *f* 710.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten kantore van gezegden Notaris.

---

† § † Op Donderdag den 11den April 1839, des namiddags om 4 ure, zullen, ten huize van *P. RUTJES Jr.* te *Huissen*, finaal worden verkocht, de navolgende VASTE GOEDEREN.

Onder Huissen.

1o. Eene WEIDE, groot 5 Bunders, 53 Roeden en 70 Ellen. Bij inzet met de hoogen gebragt op . . . . *f* 6,200.
2o. Een HUIS, ERF en TUIN, op . . . - 2,000.
3o. Een stuk BOUWLAND groot 67 Roeden en 80 Ellen op . . . . *f* 720.
4o. Een stuk DITO, groot 1 Bunder en 8 Roeden op - 1,125.
5o. Een DITO, groot 1 Bunder, 31 Roeden en 30 Ellen op . . . . *f* 1,210.
6o. Drie ZITPLAATSEN in de Roomsch-Katholieke kerk op . . . . *f* 120

Onder Angeren:

7o. Eene HOFSTEDE, groot 73 Roeden en 80 Ellen. op . . . . *f* 1,006.
8o. Een stuk BOUWLAND, groot 1 Bunder, 2 Roeden en 90 Ellen op . . . . *f* 770

De massa van No 7 en 8. op . . . . . - 1,780.

9o Een stuk BOUWLAND, groot 1 Bunder, 66 Roeden en 80 Ellen op . . . . *f* 1,020.
10o. Eén stuk DITO, groot 1 Bunder, 23 Roeden en 80 Ellen op . . . . *f* 410.

Nadere informatiën te bekomen ten Kantore van de Notarissen *PELGRIM* te *Huissen*, en *KOLFSCHOTEN* te *Arnhem*.

---

§ † † Op Dingsdag den 2den April 1839, des morgens om 12 ure, ten huize van *J. P. FLORUSSEN*, aan de Steenstraat te *Arnhem*, zal, ten overstaan van den Notaris *GODEFROIJ*, publiek worden AANBESTEED: *Het maken van eenen* PUT *en daarop te stellen* POMPEN, in twee Huizen, aan den St. Jans-eingel, *met de levering der daartoe benoodigde Bouwstoffen.*

TE KOOP:

eenige Roode en Witte RIJNVOEDERS, groot vijf Okshoofden, onlangs ledig geworden, met Poorten, alsmede TWEE OKSHOOFDEN-STUKKEN, in *IJzeren banden.* — Adres bij den Uitgever dezer. Brieven *franco.*

IN RUIL OF TE KOOP:

Eene pas geworpen hebbende EZELIN, met haar HENGST-VEULEN. — Te bevragen bij *S. WILLHUIZEN*, te *Velp*, bij *Arnhem*.

*** *KETS en LAMBRECHTS*, Boekhandelaren en Boekdrukkers te *Doesborgh*, zullen binnen weinige dagen uitgeven: VERZAMELING van VRAGEN en ANTWOORDEN *over Opvoeding en Onderwijs; ten dienste van jeugdige Onderwijzers.* Zamengesteld door eenige Amsterdamsche Schoolleeraars. . . . . *f* 0-60.

En zijn eigenaars geworden van het door den Heer J. de LANGE te Deventer uitgegeven werk:

A. RADIJS, aan mijne jeugdige medechristenen bij hunne intrede [illegible] . . . . *f* [illegible]

Verder hebben [illegible]

A. RADIJS, [illegible] . . . *f* 10-60.
Avondmaalsboek, of Beschouwingen [illegible] *bij en na de viering des Avondmaals;* in carton. . . . . . *f* 2-90.
de Familie van Andouse, een geschiedkundig verhaal uit de tijden der Dragonnades, onder de regering van Lodewijk de 14de in Frankrijk; 3de deel, met in koper gegraveerden titel en vignet. . . . . *f* 2-90.
Met nog één deel, dat spoedig volgt, is dit werk compleet.
tweetal Leerredenen. . . . . *f* 0-60.
H. W. de WILDE, Bevestigings-Leerrede. . . *f* 0-40.
EDELING, Reisverhaal naar Rusland; met vignet. *f* 1-20.

*** Op heden is bij de Boekhandelaren *JOHs. NOMAN en ZOON*, te *Zalt-Bommel*, van de pers gekomen en alom verzonden:

I. *A. E. van NOOTHOORN.* Alberon, of satire, scherts en ernst; één deel compleet, met titel en vignet, grt. 8o. . *f* 2,80.

II. *J. M. SAILER.* Het gebed des Heeren voor kinderen, uit 't Hoogduitsch door J. M. Schrant, 3de verbeterde druk. Met kerkelijke goedkeuring, op velijn papier, 8o. . . . . . . *f* 0,55.

III. *MARCHANT de BEAUMONT. Beautés de l'histoire des Paijs-Bas septentrionaux, redigées et augmentées à l'usage des Instituts Neerlandais, par D. Buddingh. Seconde édition.* . . . . *f* 1,40.

Dit werkje, waarvan de eerste aanzienlijke oplage spoedig is uitverkocht, is door den Heer Buddingh op nieuw nagezien en verbeterd; weshalve wij met volle ruimte dezen 2den druk aan Heeren Onderwijzers op nieuw mogen aanbevelen.

*** In de voornaamste Boekwinkels is verkrijgbaar gesteld: De tweede druk van de

VOLKSGENEESKUNDE,

OF

Eenvoudige Middelen en Raadgevingen tegen de Kwalen en Krankheden der Menschen.

Naar den Tweeden Druk uit het Hoogduitsch

VAN

Dr. J. F. OSIANDER,

Hoogleeraar in de Geneeskunde aan de Akademie te Göttingen.

Op nieuw nagezien, meer bijzonder ingerigt naar de behoeften van ons Vaderland, en vermeerd met korte aanwijzingen der kenteekenen van de onderscheidene ziekten, enz. enz.

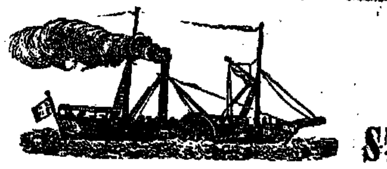
DOOR

J. A. VAN OORT,

Officier van Gezondheid der [illegible] *Klasse, bij de Armée.*

Deze tweede druk, waarin het gebruik der Geneesmiddelen ook meer bepaaldelijk wordt voorgeschreven, bevat, behalve de voorrede en den inhoud, 383 bladzijden druks, en is de prijs slechts à *f* 2.50 gesteld.

Het is een algemeen nuttig handboek voor elken huisvader, inzonderheid voor Landlieden, Zeevarenden, Apothekers en sommige geestelijken ten platten lande, welke laatsten meermalen als vraagbaak deswege door minkundigen gebruikt worden.

Rijn- en IJssel-
STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

Dienstregeling voor de maand April 1839.

Van *Amsterdam* naar *Kampen*, iederen Zondag, Dingsdag, Donderdag en Zaturdag, des morgens ten 6 ure, en na den 1sten, iederen Maandag en Woensdag, des morgens ten 5 ure.

Van *Kampen* naar *Amsterdam*, iederen Zondag, Dingsdag en Zaturdag, des middags circa 1 ure, en iederen Maandag, Woensdag en Vrijdag, des middags circa 12 ure.

Van *Arnhem* naar *Kampen*, iederen Zondag en Dingsdag, des morgens ten 5 ure.

Van *Kampen* naar *Zutphen*, iederen Zondag en Dingsdag, des middags circa ten 1 ure.

Van *Zutphen* naar *Kampen*, na den 1sten, iederen Maandag en Woensdag, des morgens ten 6 ure.

Van *Kampen* naar *Arnhem*, iederen Maandag en Woensdag, des middags circa ten 12 ure.

Van *Arnhem* naar *Keulen*, iederen [illegible] ure.

[illegible] morgens ten 6 ure.

[illegible] Stoomboot van *Amsterdam*, vertrekt te *Kampen* eene Diligence over *Zwolle* naar *Groningen*, *Leeuwarden*, *Almelo* en *Enschedé*, welke ook weder op geschikte uren van deze plaatsen af rijdt, om voor het vertrek der Stoomboot naar *Amsterdam* te *Kampen* aan te komen.

Reizigers, komende van *Keulen*, *Arnhem*, *Zutphen*, *Deventer* en tusschen gelegene plaatsen, kunnen daarvan mede gebruik maken, zullende alsdan van *Katerveer* naar *Zwolle*, en vertrekkende naar bovengenoemde plaatsen, van *Zwolle* naar *Katerveer* voor rekening der Maatschappij worden vervoerd.

Ook vertrekt dadelijk na de aankomst der Stoomboot van *Kampen* te *Amsterdam* eene Diligence over *Haarlem* naar *Leiden*, *'s Hage*, *Delft* en *Rotterdam*, welke ook op geschikte uren van deze plaatsen afrijdt, om voor het vertrek der Stoomboot naar *Kampen* te *Amsterdam* aan te komen.

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.